

רע"פ 4880/14 - אברהים עבד אלהאדי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4880/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: אברהים עבד אלהאדי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 26.6.2014, בעפ"ג 50792-05-14, שניתן על-ידי כב' השופטים ע' גרשון; מ' רניאל; ח' שרעבי

בשם המבקש: עו"ד אלון נשר; עו"ד ציפי גיטר

החלטה

1. לפניי בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים ע' גרשון; מ' רניאל; ח' שרעבי), בעפ"ג 50792-05-14, מיום 1.6.2014, אשר בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת א' קנטור - סג"נ), בת"פ 46831-01-14, מיום 30.4.2014.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום, המייחס לו ביצוע עבירות של סחר והחזקת סמים מסוכנים. כתב האישום מחזיק חמישה אישומים, אשר עיקרם הוא בכך שהמבקש מכר סם מסוג חשיש, במספר הזדמנויות, עבור סכום כולל של 1,000 ש"ח; וכן החזיק חשיש במשקל 15.43 גרם. במסגרת הסדר טיעון, הודה המבקש במיוחס לו, והורשע בתשע עבירות של החזקת סם שלא כדין, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים), ותשע עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים.

3. בגזר דין, מיום 30.4.2014, ציין בית משפט השלום את פגיעתן הרעה של עבירות הסמים במרקם החברתי, אך עמד על כך כי בנסיבות המקרה, מידת הפגיעה בערך החברתי איננה גבוהה, שכן מדובר בסם שהוא "הקל ביותר מבין הסמים המפורטים בפקודת הסמים", ובכמות סם "מזעריות". בית המשפט נתן את דעתו לתוכנו של תסקיר מטעם שירות המבחן, אשר המליץ להטיל על המבקש "עונש מוחשי של מאסר", תוך התייחסות לגילו הצעיר; להתבגרותו בסביבה משפחתית שאיננה מציבה גבולות; ולהעדר הרשעות קודמות. לצד זאת, צויין בתסקיר, כי מאסר בפועל לתקופה ממושכת עשוי לפגוע בסיכויי שיקומו של המבקש. בנוסף, בית המשפט נתן את דעתו לגילו הצעיר של המבקש, שהוא כבן 21, ולנסיבותיו המשפחתיות; לכך שהמבקש לקח אחריות על מעשיו והביע חרטה; להעדרו של עבר פלילי; וכן לכך שהמבקש שהה בתנאים של "מעצר ימים", במשך כשלושה חודשים, בגין פרשה אחרת, אשר לגביה לא הוגש נגדו כתב אישום. בהתחשב במכלול השיקולים, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי תקופת מעצרו; 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירת סמים מסוג פשע; 3 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירת סמים מסוג עוון. בנוסף, הורה בית המשפט על חילוט רכב שהיה רשום על שם אשתו של המבקש.

4. ביום 27.5.2014, הגישה המשיבה ערעור על גזר הדין, לבית המשפט המחוזי בחיפה. כיוון שמועד שחרורו של המבקש ממאסר היה קבוע ליום 2.6.2014, ביקשה המשיבה לדון בערעור בהקדם. ביום 29.5.2014, התקיימה ישיבה בבית המשפט המחוזי, אך התברר כי ייצוגו של המבקש טרם הוסדר, וככל הנראה הודעת הערעור לא הומצאה לו כראוי, כך שהדיון בערעור נדחה ליום 11.6.2014. בפסק דין, מיום 26.6.2014, קיבל בית המשפט המחוזי (כב' השופטים ע' גרשון ו-ח' שרעבי, כנגד דעתו החולקת של כב' השופט מ' רניאל) את ערעורה של המשיבה. בדעת הרוב נקבע, כי בית משפט השלום לא נתן את המשקל הראוי לחומרת העבירות, בהן הורשע המבקש, ולעוצמת הפגיעה בערך החברתי המוגן; וזאת, גם אם יש מקום להבחין בין סחר בסמים "קלים" לסחר בסמים "קשים", לעניין חומרת העונש. חרף הקושי בהחזרת נאשם לכלא לאחר שחרורו ממאסר, קבע בית המשפט המחוזי כי האינטרס הציבורי מחייב החמרה בעונשו של המבקש. תוך שצוין כי ערכאת הערעור איננה ממצה את הדין עם הנאשם שעה שמתקבל ערעור תביעה, השית בית המשפט המחוזי על המבקש את העונשים הבאים: 15 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 15 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירת סמים מסוג פשע; 3 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירת סמים מסוג עוון; חילוט רכבו של המבקש; ו-12 חודשי פסילת רישיון נהיגה בפועל. בדעת מיעוט, הובעה העמדה כי אפשר שהיה ראוי מלכתחילה להחמיר בעונשו של המבקש, אך בנסיבות העניין, לא נפלה בגזר דינו של בית משפט השלום טעות אשר מחייבת את התערבותה של ערכאת הערעור.

הבקשה לרשות ערעור

5. בבקשה שלפניי לא נטען כי עניינו של המבקש מצריך דיון בסוגיה משפטית החורגת מגבולות המקרה דנן, אך, לדידו של המבקש, יש, למרות זאת, מקום להעניק לו רשות ערעור, על מנת למנוע עיוות דין חמור. טענות המבקש נחלקות לארבעה ראשים: ראשית, נטען כי בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו של המבקש, באופן שיצר פער חריג

בענישה בין הערכאה הדיונית לערכאת הערעור, ובכך יש משום הצדקה ליתן למבקש רשות ערעור. שנית, נטען בבקשה, כי בית המשפט המחוזי לא יישם את הכלל, לפיו ערכאת הערעור איננה ממצה את חומרת הדין עם הנאשם. טענה נוספת היא, כי במקרה דנן ישנן נסיבות אישיות קשות, אשר מטות את הכף להקלה בעונשו של המבקש, ובכלל זה גיל; רקע משפחתי קשה; והולדת בנו בכורו של המבקש לפני מספר שבועות. לבסוף, טען המבקש, כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שהורה, הלכה למעשה, על החזרתו של המבקש אל מאחורי סורג וברית, לאחר שסיים לרצות את תקופת המאסר שנגזרה עליו על-ידי בית משפט השלום. לדברי המבקש, לא היה מקום להורות כן, והדבר גורם לו לעינוי דין קשה.

דין והכרעה

6. אחרי ככלות הכל, מתמצות טענותיו של המבקש בהשגה על מידת העונש. הלכה מושרשת היא, כפי שגם צוין בבקשה, כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" לא תינתן לעניין מידת העונש, למעט במקרים בהם העונש שהושת על המבקש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת והראויה במקרים דומים (רע"פ 4892/14 שאקר נ' מדינת ישראל (15.7.2014); רע"פ 4491/14 דניאלוב נ' מדינת ישראל (29.6.2014); רע"פ 4185/14 גולן נ' מדינת ישראל (22.6.2014)). בנידון דידן, נמנע המבקש מלטעון לחריגה ממדיניות הענישה, ולשיטתו מתקיימים טעמים אחרים אשר בכוחם להצדיק מתן רשות ערעור. לאחר שעיינתי היטב בבקשה ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה, כי אין בידי לקבל את טענותיו של המבקש, כפי שיפורט להלן. משלא נמצאה עילה לקיים דיון נוסף בשאלת עונשו של המבקש, בפני בית משפט זה, דין הבקשה להידחות.

7. פערי הענישה בין הערכאה הדיונית לערכאת הערעור אינם כאלה אשר מצדיקים ליתן למבקש רשות ערעור. אני רואה להפנות, בהקשר זה, להחלטתי ברע"פ 7569/13 חיים נ' מדינת ישראל, מיום 21.11.2013 (להלן: עניין חיים). בעניין חיים, הורשע המבקש בחמש עבירות של סיוע לסחר בסמים, כאשר בדומה למקרה דנן, בית משפט השלום הטיל עליו 8 חודשי מאסר, וערכאת הערעור החמירה בעונשו והעמידה אותו על 15 חודשי מאסר. נקבע בעניין חיים, כי פער מעין זה איננו מהווה "פער ענישה חריג", אשר נכנס בגדרי המקרים המיוחדים ויוצאי הדופן בהם תינתן רשות ערעור, והדברים יפים כמובן גם לענייננו.

8. מקובלת עליו טענתו של המבקש, ולפיה "לא בקלות מחזיר בית המשפט אסיר ששוחרר לכלאו" (ע"פ 6015/06 מדינת ישראל נ' גיזאוי (4.9.2006)). תוצאה מעין זו איננה קלה לנאשם ואיננה רצויה מבחינה מערכתית. יש להצר על כך, כי נוכח סיומה הקרב של תקופת המאסר, לא שקדה המשיבה על הגשת ערעור בהקדם האפשרי, על מנת שניתן יהיה לדון בערעור טרם שחרורו של המבקש מכלאו. ואולם, בית המשפט המחוזי נתן דעתו לקשיים אלה, וקבע (בדעת הרוב, כאמור) כי במסגרת שיקולי הענישה, גובר האינטרס הציבורי, אשר מחייב החמרה בעונש. החלטה מעין זו איננה מקימה עילה למתן רשות ערעור (רע"פ 4059/09 הראל נ' מדינת ישראל (21.5.2009); רע"פ 4944/05 קונסטנטין נ' מדינת ישראל (6.7.2005); רע"פ 5356/01 שוויץ נ' מדינת ישראל (24.7.2001)).

9. למעלה מן הצורך אוסיף, כי גם לגופו של עניין, אינני סבור כי נגרם למבקש עיוות דין או עוול, או שקיימת הצדקה להתערבות בעונש שהושת עליו. בתוך כך, אין בידי לקבל את טענותיו של המבקש, לפיהן בית המשפט המחוזי מיצה עמו את חומרת הדין, ולא נתן את דעתו לנסיבותיו האישיות של המבקש. בפסק דינו של בית המשפט המחוזי הובהר באופן מפורש, כי לא כך הם פני הדברים, ואינני נדרש להרחיב.

10. לאור האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת. נוכח התוצאה, עיכוב הביצוע עליו הוריתי בהחלטתי מיום 10.7.2014, מתבטל. המבקש יתייצב לריצוי יתרת העונש שהושת עליו, ביום 6.8.2014, עד לשעה 10:00, בימ"ר קישון או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

11. ניתנה היום, י"ח בתמוז התשע"ד (16.7.2014).

שׁוֹפֵט
